UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU

s poznámkami, ktoré tvoria nedeliteľnú súčasť rozhodnutia o absolutóriu pre Komisiu na plnenie rozpočtu šiesteho, siedmeho, ôsmeho a deviateho Európskeho rozvojového fondu na rozpočtový rok 2003

EURÓPSKY PARLAMENT,

— so zreteľom na správu o nasledujúcich opatreniach po udelení absolutórií za rok 2002 (KOM(2004) 0648 – C6-0126/2004),

— so zreteľom na súvahy a účty pre 6., 7., 8. a 9. Európsky rozvojový fond za rozpočtový rok 2003 (KOM(2004) 0667 – C6-0165/2004),

— so zreteľom na výročnú správu Dvora audítorov o aktivitách financovaných šiestym, siedmym, ôsmym a deviatym Európskym rozvojovým fondom za rozpočtový rok 2003 spolu s odpoveďami inštitúcií ([1]),

— so zreteľom na vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti vedenia účtov Európskych rozvojových fondov ([2]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 1. marca 2001 o oznámení Komisie Rade a Európskemu parlamentu o rozvojovej politike Európskeho spoločenstva ([3]),

— so zreteľom na svoje uznesenie z 22. apríla 2004 o oznámení Komisie Rade a Európskemu parlamentu o budovaní našej spoločnej budúcnosti; o politických výzvach a rozpočtových prostriedkoch v rozšírenej Únii v rokoch 2007–2013 ([4]),

— so zreteľom na výročnú správu o činnosti Úradu pre spoluprácu (EuropeAid) za rok 2003,

— so zreteľom na výročnú správu Komisie za rok 2004 pre Radu a Európsky parlament o rozvojovej politike a vonkajšej pomoci Európskeho spoločenstva (KOM(2004) 0536),

— so zreteľom na odporúčania Rady z 8. marca 2005 (6865/2005 – C6-0078/2005, 6866/2005 – C6-0079/2005, 6867/2005 – C6-0080/2005, 6868/2005 – C6-0081/2005),

— so zreteľom na článok 33 Internej dohody z 20. decembra 1995 medzi zástupcami vlád členských štátov zasadajúcich v Rade, o financovaní a správe pomoci Spoločenstva v zmysle Druhého finančného protokolu k štvrtému dohovoru AKT-ES ([5]),

— so zreteľom na článok 32 Internej dohody z 18. septembra 2000 medzi zástupcami vlád členských štátov zasadajúcich v Rade, o financovaní a správe pomoci Spoločenstva podľa Finančného protokolu k Dohode o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi, podpísanej v Cotonou (Benin) 23. júna 2000 a o rozdelení finančnej pomoci pre zámorské krajiny a teritóriá, na ktoré sa vzťahuje štvrtá časť Zmluvy o ES ([6]),

— so zreteľom na článok 74 finančného nariadenia z 16. júna 1998, ktoré sa vzťahuje na finančnú spoluprácu pri financovaní rozvoja podľa Štvrtého dohovoru ACP-ES ([7]),

— so zreteľom na články 119 a 120 finančného nariadenia z 27. marca 2003, ktoré sa vzťahuje na 9. Európsky rozvojový fond ([8]),

---

([1]) Ú. v. EÚ C 293, 30.11.2004, s. 315.
([2]) Ú. v. EÚ C 293, 30.11.2004, s. 327.
([3]) Ú. v. ES C 277, 1.10.2001, s. 130.
([4]) Prijaté texty, P5-TA(2004) 0367.
([5]) Ú. v. ES L 156, 29.5.1998, s. 108.
([6]) Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 355.
([7]) Ú. v. ES L 191, 7.7.1998, s. 53.
([8]) Ú. v. EÚ L 83, 1.4.2003, s. 1.

— so zreteľom na článok 70, tretiu zarážku článku 71 a prílohu V rokovacieho poriadku,

— so zreteľom na správu Výboru pre rozpočtovú kontrolu a stanovisko Výboru pre rozvoj (A6-0069/2005),

A. keďže článok 119 finančného nariadenia z 27. marca 2003 vyžaduje, aby Komisia podnikla všetky príslušné kroky s cieľom zohľadniť pripomienky sprevádzajúce rozhodnutie o udelení absolutória a na žiadosť Európskeho parlamentu podala správu o opatreniach prijatých na základe týchto pripomienok a poznámok;

B. keďže reforma spravovania externej pomoci ES bola spustená v máji roku 2000 a reforma rozvojovej politiky ES v novembri 2000 ([1]) a reforma rozvojovej politiky ES v novembri 2000 ([2]);

C. keďže Dohoda o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na druhej strane, podpísaná v Cotonou 23. júna 2000 (Zmluva z Cotonou) ([3]) nadobudla platnosť 1. apríla 2003;

1. domnieva sa, že politika rozvoja je základným prvkom vonkajších aktivít Únie, ktorého cieľom je odstránenie chudoby posilnením sociálnych infraštruktúr, vzdelávania a zdravotnej starostlivosti, zvýšením výrobných kapacít chudobného obyvateľstva a poskytnutím pomoci postihnutým krajinám, aby mohli rozvinúť svoj rast a miestne možnosti; zdôrazňuje, že splnenie rozvojových cieľov milénia bude hlavným krokom na ceste k dosiahnutiu tohto cieľa, domnieva sa, že Európsky rozvojový fond je dôležitým nástrojom realizácie tejto politiky v krajinách AKT a že jeho vplyv je treba zvýšiť jeho rýchlejším uplatnením, ktoré bude sprevádzať väčšia priehľadnosť, väčšia zodpovednosť a dodržiavanie zásad riadneho finančného hospodárenia;

2. oceňuje úsilie, ktoré vyvinula Komisia, aby sústredila svoju rozvojovú činnosť na splnenie rozvojových cieľov milénia, vrátane definovania desiatich kľúčových ukazovateľov; víta použitie týchto ukazovateľov v rámci strednodobého hodnotenia Európskeho rozvojového fondu na posúdenie pokrokov vykonaných na ceste k odstraňovaniu chudoby; žiada Komisiu, aby posilnila svoje úsilie v tomto zmysle a odporúča venovať 35 % výdavkov Európskej únie na spoluprácu pri plnení rozvojových cieľov milénia;

3. uvedomuje si problémy pri meraní vplyvu pomoci Spoločenstva na dosiahnutie rozvojových cieľov milénia, v prostredí, v ktorom pôsobí viacero darcov; odsudzuje skutočnosť, že Komisia sa nepokúsila vytvoriť vhodný mechanizmus na meranie takéhoto vplyvu a musí sa preto obmedzovať na meranie pokroku rozvojových krajín pri dosahovaní rozvojových cieľov milénia; odsudzuje skutočnosť, že odpovede Komisie na dotazník Výboru pre rozvoj sú značne neurčité v súvislosti s plnením rozvojových cieľov milénia v rozvojových činnostiach Komisie;

4. víta zlepšenia, ktoré dosiahla Komisia v systéme podávania správ a uvedomuje si zlepšenie kvality Výročnej správy za rok 2004 o rozvojovej politike a vonkajšej pomoci ES (KOM(2004) 0536 a SEC(2004) 1027);

5. rozhodol o začatí každoročnej plenárnej rozpravy o výročnej správe Komisie o rozvojovej politike a vonkajšej pomoci ES;

6. víta, že v roku 2003 bolo z celkovej finančnej pomoci 4,079 miliardy EUR pre krajiny AKT (Európsky rozvojový fond a všeobecný rozpočet EÚ) 33 % (1,346 miliardy EUR) viazaných na sociálnu infraštruktúru a služby, vyjadruje poľutovanie nad tým, že iba 62 miliónov EUR (1,5 %) bolo pridelených na základné vzdelanie a 212 miliónov EUR (5,2 %) na základnú zdravotnú starostlivosť; dôrazne vyzýva Komisiu, aby zvýšila finančné prostriedky určené pre tieto odvetvia a žiada, aby 20 % výdavkov Európskej únie určených pre rozvoj spolupráce bolo účelovo viazaných na základné vzdelanie a zdravotníctvo v rozvojových krajinách;

([1]) Oznámenie Komisii o reforme spravovania vonkajšej pomoci, prijaté Komisiou 16. mája 2000.
([2]) Stanovisko Rady a Komisie o rozvojovej politike Európskeho spoločenstva, prijaté Radou pre všeobecné záležitosti (rozvoj) 10. novembra 2000.
([3]) Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 3.

Účty

7. berie na vedomie, že súvahy a účty boli predložené neskoro; berie na vedomie, že ukončenie modernizácie účtov ERF je naplánované v rámci stanovených termínov; teší sa na doručenie správy účtovníka Komisie o stave účtov Komisie vrátane účtov pre ERF o stave k 1. januáru 2005; žiada, aby bol informovaný o postupe modernizácie nového integrovaného IT systému (ABAC-FED);

8. víta si, že napriek tomu, že fondy ERF spravované Európskou investičnou bankou (EIB) nekontroluje Dvor audítorov ani Európsky parlament ako súčasť postupu udelenia absolutória, tieto fondy sú konsolidované v účtoch ERF; domnieva sa, že ak by sa informácie o týchto fondoch poskytovali orgánu udeľujúcemu absolutórium zodpovednému za zrušenie účtov ERF, zlepšila by sa prehľadnosť;

Vyhlásenie o vierohodnosti

9. berie na vedomie, že s výnimkou problémov súvisiacich s nasledovným ([1]), Dvor audítorov zastáva názor, že účty spoľahlivo odrážajú príjmy a výdavky týkajúce sa šiesteho, siedmeho, ôsmeho a deviateho ERF:

   a) čiastky splatné do ERF a nezahrnuté v súvahe k 31. decembru 2003 (27,5 miliónov EUR);

   b) zálohy (400 miliónov EUR);

   c) fondy Stabex;

   d) fondy prevedené na EIB a nevyčerpané (209 miliónov EUR);

10. berie na vedomie názor Dvora audítorov, že generálny riaditeľ Úradu pre spoluprácu (EuropeAid) by mal vo výročnej správe o činnosti vyjadriť výhradu a podať vyhlásenie týkajúce sa dlhov, ktoré sa ešte musia zistiť, a o správnom využívaní fondov Stabex, keďže v danom čase nemal dostatok informácií, aby urobil dobre podložené závery;

11. v súvislosti so základnými transakciami berie na vedomie, že Dvor audítorov zastáva názor, že príjmy vykazované v účtoch, prídely do ERF, záväzky a platby v danom roku sú ako celok zákonné a riadne; berie na vedomie, že Dvor audítorov si svoj názor vytvoril na základe analýzy dozorných systémov a kontrolných mechanizmov, auditu určitého počtu operácií a analýzy výročnej správy o činnosti a vyhlásenia generálneho riaditeľa Úradu pre spoluprácu (EuropeAid);

12. naliehа na Komisiu, aby riešila nasledujúce slabé stránky, ktoré si Dvor audítorov všimol v dozorných systémoch a kontrolných mechanizmoch:

   a) vplyvy vykonávania vnútorných kontrolných štandardov sú limitované, lebo ich uplatňovanie v delegáciách je viazané na proces prechodu, ktorý nemal byť realizovaný do konca roka 2004;

   b) akčné plány musia pokračovať a vykonávať sa komplexnejšie, najmä na úrovni delegácie, aby sa založil účinný budúci rámec pre dozorné systémy a kontrolné mechanizmy;

   c) dozorné systémy a kontrolné mechanizmy vzťahujúce sa na kontrakty a platby si vyžadujú lepšie plnenie napriek tomu, že sú vytvorené dobre;

Správa o finančnom hospodárení

13. berie na vedomie, že správa o finančnom hospodárení bola predložená neskoro; oceňuje množstvo a kvalitu informácií obsiahnutých v správe o finančnom hospodárení vrátane údajov konkrétne vyžiadaných Európskym parlamentom vo svojom odporúčaní k absolutóriu za rok 2002; žiada Komisiu v budúcnosti i naďalej vylepšovala túto správu najmä tak, aby umožňovala porovnanie súm vložených do projektov, rozpočtovú podporu a pomoc nespadajúcu do programu v rámci deviateho ERF s predchádzajúcimi ERF, a aby povolila prehľad administratívnych nákladov na ERF;

([1]) Dvor audítorov, výročná správa za rozpočtový rok 2003, s. 387.

Zodpovednosť

14. berie na vedomie, že kým komisár pre rozvoj a humanitárnu pomoc je zodpovedný za politiku ERF, komisár pre politiku vonkajších vzťahov a európske susedstvo je zodpovedný za všetky všeobecné koncepcie a záležitosti riadenia týkajúce sa fungovania programu EuropeAid, ktorým sa uplatňuje ERF; berie na vedomie, že komisár pre rozvoj a humanitárnu pomoc je oprávnený prijímať rozhodnutia súvisiace s ERFa konkrétnymi rozpočtovými položkami, za ktoré nesie zodpovednosť; je i naďalej presvedčený, že toto oprávnenie umožní komisárovi pre rozvoj a humanitárnu pomoc prevziať plnú politickú zodpovednosť za vykonávanie programov financovaných z ERF a oblasti rozvojovej politiky v rámci programu EuropeAid, keď EuropeAid je podriadený komisárovi pre politiku vonkajších vzťahov a európske susedstvo; i naďalej má obavy, že nedostatočná jasnosť v otázke zodpovednosti môže viesť k nejednoznačnosti, koho brať na zodpovednosť za ERF;

Plnenie a RAL

15. víta zvýšenie plnenia rozpočtu zaznamenané v roku 2003; všíma si však, že so zavedením deviateho ERF a rýchleho naviazania nových fondov sa úroveň nevyčerpaných prostriedkov (RAL - „reste a liquider“) zvýšila o viac ako 1 miliardu EUR z čiastky 8,385 miliardy EUR na konci roku 2002 do výšky 9,410 miliardy EUR na konci roka 2003; domnieva sa, že táto úroveň je neprijateľne vysoká a vyzýva Komisiu, aby urýchlila vyplácanie pomoci ERF;

16. podotýka, že hoci by to bolo žiaduce, rýchlejšie uplatňovanie samotné nepostačuje na vytvorenie záveru, že výkon ERF sa zlepšil – potrebné je aj lepšie dosahovanie cieľov; berie na vedomie porovnanie cieľov a dosiahnutých úspechov uvedené v správe o finančnom hospodárení, žiada však Komisiu, aby vynaložila viac snahy pri stanovovaní kvantifikovateľných cieľov, ako je určené v nariadení o rozpočtových pravidlách;

17. berie na vedomie, že veľa členských štátov neuhradilo v roku 2003 svoj príspevok v plnej výške, čo v kombinácii s platbou do všeobecného zdravotného fondu spôsobilo prečerpanie fondov Komisie a omeškanie platieb; vyzýva členské štáty, aby dodržiavali svoje záväzky týkajúce sa príspevkov do ERF;

Rozpočtová podpora

18. konštatuje rastúci význam rozpočtovej podpory, ktorá v roku 2003 dosiahla 390 miliónov EUR, ktoré boli rozdelené medzi 19 krajín AKT; uvedomuje si, že rozpočtová pomoc môže účinne prispieť k uskutočňovaniu cieľov zníženia chudoby a zlepšenia správy verejných financií v prijímajúcich krajinách, najmä zvýšením pocitu „vlastníctva“ v týchto krajinách zdôrazňuje význam metódy „pohyblivých splátok“ a dôrazne vyzýva Komisiu, aby zlepšila svoje nástroje na kontrolu hospodárskych reforiem a kvality spravovania verejných financií, ktoré podmieňujú nárok na rozpočtovú pomoc;

19. chápe, že keď sa pre štát z oblasti ACP uvoľnia fondy rozpočtovej podpory, vynakladajú a kontrolujú sa v súlade s vnútroštátnymi predpismi v oblasti kontroly a nie predpismi ERF; uvedomuje si, že tým vzniká potreba zmeny nasledujúcich postupov Komisie výrazne sa odchyľujúcich od tradičných previerok a kontrol operácií smerom k posúdeniu stavu riadenia verejných financií na základe informácií z monitorovania a výkonových ukazovateľov;

20. berie však na vedomie, že Dvor audítorov znova poznamenáva, že kritériá na uvoľnenie fondov rozpočtovej podpory tvoria v prevažnej miere makroekonomické ukazovatele, ktoré poskytujú iba časť informácií o spravovaní verejných financií; pripomína žiadosť vyjadrenú v správe o absolutóriu na rok 2002 o zhodnotenie miery splnenia všetkých troch podmienok stanovených v článku 61 odsek 2 Zmluvy z Cotonou ([1]) súhlasí s Dvorom audítorov, že hodnotenia by mali byť formalizované pre každé jedno z týchto kritérií;

([1]) Priama rozpočtová pomoc ako podpora makroekonomických alebo sektorových reforiem sa udeľuje, keď:
a) správa verejných výdavkov je dostatočne transparentná, zodpovedná a efektívna;
b) existujú dobre zadefinované makroekonomické alebo sektorové koncepcie vytvorené samotnou krajinou a odsúhlasené jej hlavnými darcami; a
c) verejné obstarávanie je otvorené a transparentné.

21. berie na vedomie, že iní darcovia takisto zvyšujú využívanie rozpočtovej podpory a že Komisia spolupracuje s týmito darcami, predovšetkým so Svetovou bankou, pri tvorbe ukazovateľov na posúdenie výkonnosti spravovania verejných financií; berie na vedomie, že informácie poskytnuté Komisiou v odpovedi na žiadosť o absolutórium za rok 2002 týkajúcu sa správy o situácii práce v rámci programu verejných výdavkov a finančnej zodpovednosti pri príprave výkonových ukazovateľov spravovania verejných financií; víta si uistenie zo strany Komisie, že na začiatku roka bol odsúhlasený skúšobný rámec, že začiatok odskúšania vytvoreného nástroja je naplánovaný na koniec roka 2004 a že rozhodnutie o finalizácii analytického rámca by malo byť prijaté v júni roku 2005; žiada, aby bol do 1. septembra 2005 informovaný o postupe prác v rámci tohto programu;

Najvyššie audítorské inštitúcie

22. pripomína dôležitosť, akú Európsky parlament, Rada a Dvor audítorov pripisujú zapojeniu najvyšších audítorských inštitúcií (NAI) štátov AKT do kontroly ERF ([1]);

23. berie na vedomie informácie poskytnuté Komisiou vo svojej správe o finančnom hospodárení o fondoch vynaložených na projekty zapojenia NAI v rozpočtovom roku 2003, ako o to Európsky parlament žiadal vo svojej správe k absolutóriu za rok 2002;

24. berie na vedomie, že Komisia zvažuje rôzne možnosti podpory a propagácie úlohy NAI v štátoch AKT; žiada o posúdenie rôznych zvažovaných alternatív v čase do ďalšieho uplatnenia absolutória;

Tvorba rozpočtu

25. domnieva sa, že vytvorenie rozpočtu pre ERF by odstránilo mnoho komplikácií a ťažkostí s uplatňovaním nasledujúcich ERF, pomohlo by urýchliť vyplácanie prostriedkov a eliminovalo by súčasný deficit demokracie; domnieva sa, že táto otázka by sa mala riešiť v rámci diskusie o nových finančných výhľadoch;

Prechod riadenia pomoci a podpory

26. podporuje prevedenie zdrojov a rozhodovacích právomocí z Komisie na delegácie Komisie; očakáva, že táto nová organizačná štruktúra prispeje k ešte vyššej miere plnenia záväzkov a platieb, akú Komisia dosiahla v roku 2003;

27. chápe však, že nová štruktúra predstavuje nielen výhody, ale prináša aj riziká; považuje pracovnú štúdiu Komisie „Náčrt rizík spojených s vonkajšou pomocou“ za užitočnú;

28. berie na vedomie správu Komisie o vyhodnotení procesu prechodu ([2]); je si vedomý, že výkon dekoncentrácie sa chýli ku koncu; chcel by sa ubezpečiť, že prechod prostriedkov a rozhodovacích právomocí na delegácie sprevádzajú vhodné kontrolné mechanizmy; žiada o včasnú správu pre ďalšie udeľovanie absolutória, kde sa bude uvádzať aktuálny stav postupovania tohto prechodu s opisom očakávaných prínosov spolu s kvantifikovateľnými ukazovateľmi a prehľadom už dosiahnutých výhod a podrobné informácie o kontrolných štandardoch uplatňovaných v delegáciách vrátane stavu uplatňovania interných kontrolných štandardov;

29. berie na vedomie uistenie Komisie, že v delegáciách má dostatok pracovníkov s dostatočne dobrými kvalifikáciami a prípravou v oblasti riadenia financií; víta si však, že Komisia sa nachádza na spodku rebríčka z hľadiska pomeru pracovníkov spravujúcich čiastku 10 miliónov EUR v porovnaní s inými hlavnými darcami;

30. berie na vedomie riziká vyplývajúce z procesu prenosu právomocí na delegácie Komisie v krajinách AKT, akými sú ťažkosti pri hľadaní vhodného personálu a možnosť nejednotného výkladu pravidiel jednotlivými delegáciami Komisie; zdôrazňuje potrebu zlepšiť pravidlá a nájsť rovnováhu medzi posilnením mechanizmov kontroly a potrebou podávať správy na jednej strane a účinným a pružným rozhodovaním, ktoré znamená prenechať rozhodovanie o projektoch delegáciám, na druhej strane;

([1]) Pozri body 21 až 4 v uznesení, ktoré obsahuje poznámky priložené k rozhodnutiu o absolutóriu pre Komisiu o plnení rozpočtu šiesteho, siedmeho a ôsmeho Európskeho rozvojového fondu za rozpočtový rok 2002 (Ú. V. EÚ L 330, 4.11.2004, s. 128).

([2]) SEC(2004) 0561, 6.5.2004.

Fondy Stabex

31. berie na vedomie, že Komisia v roku 2003 vykonala inventarizáciu fondov Stabex, ktorá ukázala, že ešte okolo 700 miliónov EUR sa musí poukázať na miestne účty prijímajúcich krajín; berie na vedomie, že i napriek tomu, že fondy na týchto účtoch boli prevedené do prijímajúcich krajín a oficiálne opustili účty ERF, Komisia i naďalej zdieľa zodpovednosť za tieto fondy a uchováva si kontrolu nad ich riadnym využitím; všíma si pripomienku Dvora Audítorov, že nevyhovujúci dohľad neumožňuje Komisii skontrolovať použitie týchto fondov; berie na vedomie, že Komisia má v úmysle do konca roka 2003 zaviesť lepšie postupy dohľadu, ktoré by boli plne funkčné do roku 2005; vyzýva Komisiu pracovať s prijímajúcimi štátmi za účelom zlepšenia dohľadu a zaručiť, že zvyšné fondy budú poukázané čo najrýchlejšie;

Hodnotenie

32. víta snahy, ktoré Komisia uskutočnila v oblasti vnútornej kontroly, čo jej umožňuje splniť väčšinu štandardov; obáva sa však, že Komisia nebude schopná splniť štandard vnútornej kontroly č. 23 o zhodnotení z dôvodu kapacitných obmedzení; žiada Komisiu o správu, ako zamýšľa zaručiť správne vykonanie hodnotenia a jeho sledovania a aby oznámila, dokedy podľa svojho názoru bude schopná splniť tento štandard;

Termíny

33. vyzýva Komisiu, aby predložila – a Rada prijala - nasledujúci návrh na zmenu prvej vety článku 119 odsek 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách:

„Európsky parlament, na základe odporúčania Rady, konajúc kvalifikovanou väčšinou udelí do 30. júna roku N +2 absolutórium pre Radu o finančnom plnení prostriedkov ERF, ktoré spravoval podľa článku 1 ods. 2, v roku N.“